

(0138)

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagoz)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

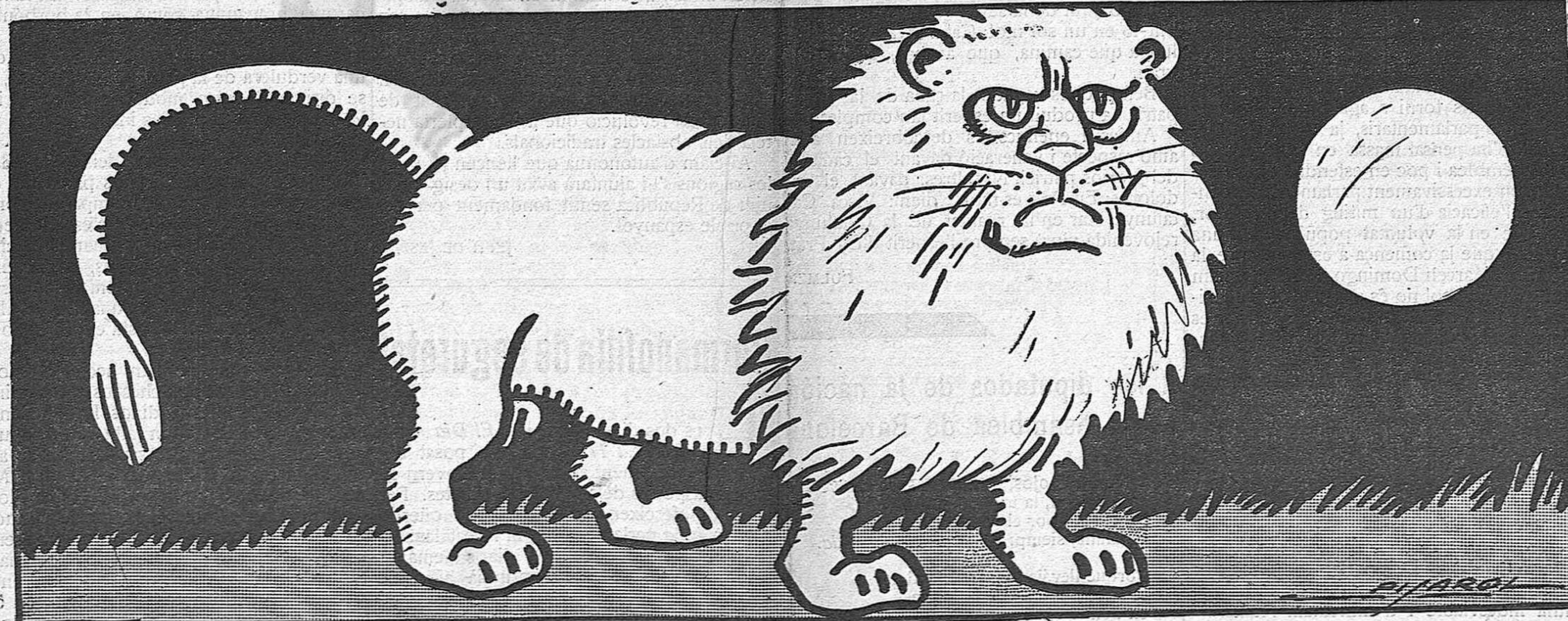
ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMbla DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELÉFONO 4115 — BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fòra de Barcelona cada trimestre: Espanya, pessetes 150. — ESTRANGER, 250

El lleó espanyol

"Antes de tomar el chocolate de la Asamblea"

"Después de haberlo tomado"

La "tupinada" contra la Historia

Amb la seva versió oficial del succeit a Barcelona el dia 19 de juliol, el Govern —que és avui per avui, més el Govern del senyor Sánchez Guerra que no pas el Govern del senyor Dato— ha volgut suprimir la Historia. Es l'audacia major per part d'un ministre. El senyor Sánchez Guerra tracta la Historia com si fos un candidat d'oposició en unes eleccions legislatives.

La Historia va passar, augusta, durant dues hores, pel vell Palau del Governador de la ex-Ciutadella barcelonina. Però el senyor Sánchez Guerra, apel·lant a una mena de tupinada, ha escamotejat els fets.

Heu-vos-els aquí, davant per davant, la Historia i un ministre. El senyor Sánchez Guerra oblidà que un ministre mana unes quantes setmanes, mentre que la Historia travessa les centurias. En aquesta singular batalla, per força la Historia triomfarà.

L'Assemblea viva

—No es farà—anuncià el Govern, amb arrogància agressiva.

L'Assemblea es feu, i per primera vegada la força armada, servidora de la monarquia, escoltà aquestes paràules ideals:

—Vosaltres no sou res davant nostre. Nosaltres som el poble, som la nació, som el dret constitucional.

I l'inspector de policia, i el quefe de guàrdies civils i tot el chor armat acotava el cap, sentint que sí, que alguna cosa augusta i decisiva s'estava donant en aquella sala.

Però el Govern, toçut, negà s'hagués celebrat l'Assemblea. La gent ho va mig creure desprovista de tota altra informació que la ministerial. Però, desapareix la censura, les plomes escriuen llargament les impressions del dia 19 famós, els parlamentaris contenen lo que van veure els seus ulls—aquell dia inoblidable de Barcelona!—i lo que per primera vegada, després de tants anys de parlament, sentí la seva ànima, en un petit còmpte celebrat en una petita sala municipal de Barcelon.

L'Assemblea, aixís, es torna a fer viva. Madrid l'analiza, disseca la seva força, mideix la seva potencialitat i de mica en mica, sense adonar-se'n van donant categoria de Parlament a lo que no era més que reunió comunitadora. Ja s'anuncia que els futurs parlamentaris facciosos doblaran el número dels congregats; ja corre que el dia 12 la segona Assemblea serà a Valladolid, i això, aquest triar de la vella ciutat castellana, creiem ha estat un encert simbòlic. Valladolid és l'antiga Cort d'Espanya i la capital de Castella. A Valladolid, resideix, ademés, un nucli de clarividents. Cada any presència Valladolid una vaga o una revolta; ha vist capitans d'artilleria que passen a ésser grans capitostos del socialisme castellà, com l'Oscar Pérez de Solís, de nom fort i de vida forta. Valladolid té una mica d'ànima catalana.

**

Diguem immediatament, abans de que la prudència ens torni a agafar, que el poble segueix als parlamentaris, ja una mica defraudat. S'ha pensat massa en la tramitació de l'Assemblea i poc en estendre el seu esperit; són excessivament parlamentaris, confiant en l'eficacia d'un miting del liberador, més que en la voluntat popular. Fem una excepció, que ja comença a ésser sempre la única; En Marcelí Domingo. Però el veiem sol i un home sol ric és pas veritat que sigui el més fort. I els impacients rondinaires comencen a escampar que han estat enganyats una nova vegada.

Valladolid pot ésser una etapa necessària. Catalunya necessita anar a Castella i amb el seu castellà dur i incisiu, un castellà que no canta, dir, de cara a Espanya que s'ha produït el moment decisiu de la seva vida. De la vida d'Espanya i la de Catalunya. Per a nosaltres, l'autonomia; per a Espanya la reforma constitucional.

Però després de Valladolid ja no hi cap altra Assemblea. Del parlament faccios ha de sorgir la governació de l'Estat. La fórmula indesviable i d'immediata realització

és aquesta: un gabinet nacional, unes eleccions lliures, sense cap coacció governativa i unes Corts Constituents. Però aquests programes, perentori, comunitatiu. Pensi's que fins la noblesa demana es trenqui la pràctica restauradora del torn pacific. Si En Martínez Díomingo fou el darrer alcalde de reial ordre En Dato ha d'ésser l'últim president del torn pacific.

PARADOX

En Prat de la Riba

PASSA Catalunya per el dolor d'haver perdut a un dels seus fills més eminents. Dins el moviment de reconstrucció de Catalunya, En Prat de la Riba era la figura més alta. Ell pot ésser anomenat amb tota la raó *Pare de la Patria* perquè ell, amb el seu pensament i amb la seva acció ha alçat les noves columnes de la nacionalitat catalana restaurada.

Ell ha fet el miracle de la resurrecció nacional del nostre poble. Ell li ha tornat la plena consciència de la personalitat nacional.

En Prat de la Riba era el centre del moviment català. Sense ell, ens trobarem bona estona vacil·lants, inseguits, com si ens manqués el punt de sostinent.

L'obra començada per En Prat, pujava, pujava... Ell la feia aniar amunt tot contemplant-la amb ulls amorosits i plens de fe. Dels vells casalots de la Diputació i de l'Audiència, en feia el Palau de la nova Catalunya.

Aquesta obra ell la seguia amb un interès que mai minjava. Intervenia en tots els detalls, ordenant-la i dirigint-la amb intel·ligència lucidíssima.

Era un veritable home d'acció, servit per un pensament alt, per una voluntat toçuda i per un esguard d'abast ample i llunyà.

El conjunt de la seva obra podem resumir-lo en un sol mot: Catalunya. Una Catalunya que camina, que avança, que es fa gran.

Ben poques vegades la çaba de la nostra patria ha produït un esperit tan complet.

Amics i enemics es descobreixen avui amb respecte i veneració davant el cadàver del gloriós patrici. Nosaltres, davant el crit dolorós: En Prat és mort!, diem: Visca Catalunya! Car en la realitat de la Catalunya rejuvenida viurà sempre l'esperit d'En Prat.

FULMEN

A los diputados de la nación en la Asamblea de Barcelona

Nuestros ojos, ilusionados, se vuelven a Barcelona, la urbe magnánima. Sale el sol por el «Mare Nostrum». Cataluña, siempre, es *La bien plantada*.

Porque lleváis nuestro mandato está, la voluntad de la Patria, en donde quiera que vosotros estéis,

ciudadanos, diputados de España. Porque lleváis nuestro mandato, y tenéis nuestra fe y confianza; porque sois corazón y cabeza, realidades frente a fantasmas; porque sois el botón de la rosa de una nueva y triunfante España; porque tenéis el futuro en las manos y ellos sólo el limo de su propia insanía; porque tenéis la dignidad de la investidura que os confiaran, y ellos el ludibrio de la mujerzuela que miente al antojo del amo que paga; porque sois el arado y la pluma, y el yunque y la espada; porque sois la vida y ellos el balduque: salud: diputados de España.

Que el acierto guíe vuestros pasos graves: —Clio ante si abre impoluta página—. Y en tanto, españoles, ¡Visca Catalunya! Cataluña, ardiente, grita: ¡Viva España!

LUIS G. BILBAO

lo que sigui acció o verbalisme i procedeixi de les altures.

El còs de seguretat ha estat augmentat amb una nova parella composta per *El Día Gráfico* i *La Tribuna*. Un guarda de seguretat no s'enfona en dialèctiques polítiques, sinó que executa ordres que reb. ¿De qui rebràn les seves aquesta parella periodística? Dels seixers alemanys que tenen poder per a fer-ho. Així sabem que aquests senyors rebutjen tot lo que representi a Espanya dalt de renovació, política viva, idealismes populars, justícia demandada per estaments que's hi haurien d'ésser grats.

Però no rebràn aqueixos diaris altres ordres? En ells no existeix altre evangeli que'l del qui paga mana. Ademés dels pagaments alemanys, percebràn altres prodigalitats no confesables? En aquest cas la culpabilitat seria doble, culpa ètica la d'ells, culpa impòlita i arriscada la d'aquells que aportessin certs cabals clandestins a la propaganda germanòfila.

CONTRAST

LS governs de la monarquia han sigut sempre dolents a Espanya. L'actual d'En Dato fa el mateix fàstic que feia l'anterior d'En Romanones, i tant l'un com l'altre no's porten gaire diferencia amb els governs ja oblidats d'En Cánovas i d'En Sagasta.

Com que's governats estaven a l'alçaria dels governants, els governs no semblaven tan dolents. Eren tal com se mereixia el país, i fins algunes voltes semblava que Espanya tenia un bon govern per la mateixa raó que sembla bona una poma tarada si es troba entre una barriscada de pomes podrides.

Es dolent el govern actual que patim, més per la força del contrast sembla encara pitjor. Davant les ansies de renovació que sent el poble, davant la campanya sanejadora de la premsa honrada, davant l'esforç generós dels parlamentaris fills veritat del sufragi, davant l'actitud resolta dels elements que no's resignen a una vida vergonyosa, l'actuació covardament passiva del govern d'En Dato apareix cent voltes més pessima que la tasca de cada un dels governs que ha sofert Espanya des de la Restauració.

Cal posar ben de relleu les ficates de peus de la gent que mana: Declara sediciosa l'Assemblea del 19 de juliol i aquesta tingüé lloc. Manà En Sánchez Guerra que si es feia fos disolta a cops de culata i l'Assemblea no's disolgué ni davant els precs del governador. Amparat en la censura, nega el ministre de la Governació que l'Assemblea hagués tingut lloc, i els seus acords s'han fet públics. La situació actual reflexa bé l'esperit dels dos homes que la inspiren: En Dato, tot vaselina, i En Sánchez, tot pòlvora. Així la seva actuació és un tira i aflixa continuat; lo que un enverina l'altre ho suavitza; lo que un apaga l'altre ho encen.

Per això davant d'un país que's desperta, aquest govern anacrònic apareix per la força del contrast, més momificat. La part d'opinió que no és encara revolucionaria i que's contentaria amb una sanejadora renovació, topa amb la resistència del règim que's defensa encara amb procediments arcaics. Al cap-d'avall veurà tot-hom la necessitat de una radical revolució que faci complerta neteja dels obstacles tradicionals.

Al clam d'autonomia que llencen ja totes les regions s'hi ajuntarà aviat un desig unànim de Repùblica sentit fondament per tot el poble espanyol.

JEPH DE JESUPUS

Latrofacciosos

ATO y su cuadrilla de ministros, ibamos a decir de ladrones, han inventado una nueva forma de tiranía. En adelante, no habrá censura; pero, al periódico que se extralimita, se le castigará con la suspensión. ¡Olé! Eso sí que es tener mano de ángel para hacernos la barba. Desde esta fecha Dato actúa de primer barbero nacional. Póngase el peine en la oreja, maestro. Le ha de estar que ni pintado. Su cabeza es una hermosa muestra de escaparate de peluquería.

Quedamos en que no hay censura. Dato y su compañía de malabaristas y de mandarines chinos la han hecho desaparecer un momento de nuestros ojos. Pero pronto reaparecerá.

Lo que no reaparece es la Constitución, son las garantías, es el derecho a pensar y a hablar en voz alta, que también nos han escamoteado. Es la dignidad del poder, que está por los suelos desde el dia 19. Es la vergüenza, que acaso nunca han conocido esos gobernantes a la portuguesa de la época del rey cerdo, de Carlos chancho de Braganza.

Como los consejeros de Carlos son los consejeros de Alfonso. Coléricos y antojadizos para con el pueblo. Serviles y lacayunos para con su señor. Con el señor que los desconsidera y los desprecia. Nos viene una anécdota a la memoria. La referiremos. En cierta ocasión, despachaba don Carlos con el Presidente del Consejo José Luciano de Castro. Molestado el rey por la sed, se dirigió a un criado y le dijo: «José, traeme un bock». Después que hubo apurado la bebeda, se volvió hacia el Presidente y le dijo: «José, continúa». Así, José a secas. Lo mismo al lacayo que al primer ministro. En la monarquía bragantina como en la borbónica, era muy antiguo eso de tratar a Dios de tu. Isabel II, que tenía menos educación que una verdulera de la plaza de la Cebada, no se dirigía de otro modo a sus secretarios. Y menos mal si no les insultaba o les pegaba.

Este trato, para el presidente Pomada o Vaselina y su troupe, aún nos parecería demasiado fino. Sobre todo, comparado con el que ellos dan a la nación. Para ese Gobierno cativo lo esencial es perpetuar el atoxicamiento de las clases directoras, es mantener el orden varsoviano, es fomentar la ilusión de que Espanya que padece una tisis del alma que la consume es feliz, está en un baño de leche.

Dato y comparsas han hecho buenos a los ministros carlochanches, a los ministros isabelinos y fernandinos. Les igualan en crueldad, en bajeza y en falta de escrupulos y les superan en hipocresía. Ese banco azul es el banco azul de los nueve canallas. Más decente que los que lo ocupan es el Floro.

El mirillor presidencial, con sus untuosidades y sus aceitosidades no representa, como decían los parlamentarios regionalistas, más que un histerismo femenino en el poder. Si fuera rey, pasaría a la historia con el remoquete de «el Suave». Eduardo el

Germanofilia de seguretat

ELS dos diaris alemanys *El Día Gráfico* i *La Tribuna*, s'han posat decididament al costat del Govern en tots els aspectes dels actuals conflictes. Per a ells no ofereixen cap dubte ni la qüestió militar, ni la parlamentaria, ni la catalana.

El Govern per als dos diaris alemanys sempre té raó. No és ja'l prussià aforisme del qui mana, mana, sinó una voluntaria aquiescència, una encoratjadura actitud a tot

Suave. Estaria bien. Pero le basta ser el Presidente Toribio, de acreditada lengua; el Presidente vaselina, besador de sexos per fumados, lamedor de dorsos reales, de ancas de cortesanos y de cortesanas.

Y Sánchez Guerra ¿qué representa sino la majeza gaditana o cordobesa y el bandolerismo andaluz? Sánchez Guerra es un nieto de Diego Corrientes; es un buen mozo de Córdoba, pendenciero y jaquetón. Es el cañí de Cabra, émulo del de Mula. Ministro ya en 1909, cuando Ferrer fué asesinado.

¡Al esterquilino, con esos hombres, con ese Gobierno! ¡Al muladar, con el carnaval oligárquico, con las inmorales clientelas rotativas! Al muladar, con el régimen! ¡El diablo se lleve todo esto en sus cuernos! ¡Dios confunda a la monarquía y a sus ministros! Esos ministros, rivalizando en este certamen del crimen, se han hecho acreedores a un puesto más alto, a la horca.

Es a donde quiere elevarlos España. Por embusteros, por calumniadores, por despóticas, por latrofacciosas. Aquí no hay más perturbadores y sediciosos que ellos. Son ellos los que se han puesto la ley por montería. Son ellos los que deben ser vigilados por la Guardia Civil. Es su parlamento madrileño el ilegal, no el nuestro. Son ellos los que mancharon sus manos de sangre el día 19. Cuando se abran las Cortes Constituyentes, habrá de ponerse el pueblo en la puerta, y si alguno de esos criminales quiere entrar, habrá que decirle lo que san Ambrosio al Emperador, después de la devastación de Tesalónica: «En este templo no entra el delito; id a lavaros y volved limpios.»

ANGEL SAMBLANCAT

Situació falsa

Al cap govern de cap nació ha estat tant en ridicol com el Govern del senyor Dato, davant d'una nació que, fastigada de la seva política, es fa ella mateixa son propi Estat.

Es negà el Govern a obrir les Corts i els parlamentaris digueren que celebrarien la Assemblea.

Digué el Govern que l'Assemblea no es celebraría i, efectivament, l'Assemblea encara s'està celebrant.

Volgué el Govern negar la veritat de lo ocorregut... i a les quaranta vuit hores tot Espanya sabia la veritat de l'exit dels parlamentaris.

Sostenia el Govern que els reunits en Assemblea cometien un acte sediciós i la opinió pública no s'ha amagat de dir que l'únic sediciós era el Govern.

Mantenia el Govern amb injusta i extrema rigorositat la prèvia censura i ha tingut de cedir davant la menaça de la premsa madrilenya.

Balladrejava el Govern que era precis apaïvegar els esclats revolucionaris i ell mateix, amb ses temeràries ceguetats, fomentava el més gran llevat de revolució.

Feia escarafalls de dignitat i d'independència i està sofòmés a les Junes de Defensa.

Volgué aillar el gest i l'acció dels parlamentaris, titllant-los de separatistes, i tot Espanya s'ha fet separatista.

Va dir que rebia de tot arreu felicitacions per la seva actitud i no n'ha pogut ensenyar gaires, mentre els parlamentaris les competen nombrosíssimes i valoses.

Es creu salvador d'un règim que trontolla i tothom se n'ha adonat de que ell l'està tirant per terra.

Negava l'existència de l'Assemblea tot just quan es reunien les Comissions de la mateixa i s'anunciava propera la segona sessió.

Seguia cantant les excel·lències de la Neutralitat en el moment en que es veia obligat a incàutcar-se d'un submarí alemany internat en aigües espanyoles.

Finalment: és un Govern transitori que s'ha emborrotat d'inepcia i que creu en les avantatges de vaselina en els mateixos moments en que no li serveix per a res.

Si no fossin mal intencionats, aquests ministres a la bona de Déu farien més llàstima que altra cosa.

Al front rus-alemany

El joc de l'estira i arronça

Però ara, el Govern, que està en la situació més falsa que cap Govern hagi mai tingut, fa fàstic, arrapat al pressupost desesperadament.

Per propia dignitat dels espanyols, el Govern és un cadavre.

violències contra un matalàç tou que no les torna, contra un sommier que les retorna sense haver-les, ni vistes, ni gustades.

—Senyor, Déu meu! Per la salut del nostre contrari don Enric Prat de la Riba.

Aquesta era la meva oració de cada matinada.

Uns metges deien:

—Es una llàntia que ha acabat l'oli i crema el ble. Mor per Catalunya. L'oli, el ble, tot s'ha acabat. Resem per ell. Per Catalunya, bevem-hi.

MORITZ IX

SONATA XCIII

TAN SI VOS HO CREIEU COM SI NO VOS HO CREIEU EL CERTUS ES QUE CADA MATÍ MÉ DESPERTAVA AMB UN AI! AL COR I LO PRIMER QUE FEIA ERA DEMANAR LA FUNERÀRIA *Vanguardia* I CERCAR ENTRE ELS NINXOS QUE LA ENCAPSALEN UN NOM QUE TEMIA TROBAR-HI.

—ENCARA NO —EM DEIA. —LLOAT SÍA DÉU. VOS BEN PROMETO, QUE SI LA RELIQUIA DE SANT JOSEP OLAGUER, FES EL MIRACLE, JO'M FARIA PARROQUÍA DE L'ESGLÉSIA DEL PI. I ANIRIA A TENIR COL·LOQUIS AMB EL POBRET Sacerdot QUE NO MAMAVA EN DIVENDRES SANT I QUE PER NADAL MENJAVIA ARENGADES.

Quan, a les sis, me despertava, ja pensava en el malalt de Castelltersol.

—BÉ PROU VOLDRÍA OFERIR LA MEVA SANG PER LA SEVA SALVACIÓ, AI! AMICS MEUS, LA MEVA SANG ÉS PODRIDA I NO SERVEIX. JO M'HE EMPESCAT UNA OFRENA ESPIRITUAL, UNA ORACIÓ, NO RIGUE XIMPLETS. TOT-HOM, TOTA FORMIGA, TOTA CUCA, TOTA ARANYETA DEL BOSC, TÉ LES SEVES ORACIÓNS.

NO TÉ DE TENER-LA CATALUNYA PER AL SEU DEVOT PER A EL SEU MARTRÉ?

JO RESARIA AIXÍS:

—SENYOR, DÉU MEU!

NO'NS FERIU ON MÉS NOS DOL.

—SENYOR, DÉU MEU!

MORIM NOSALTRES I QUE VISQUI ELL.

—SENYOR, DÉU MEU!

EL TENÍEM PER ENemic I ARA VEIEM LO QUE VALÍA.

—SENYOR, DÉU MEU!

TORNEU-LI LA SALUT, PER TORNAR A COMBATRE'L.

—SENYOR, DÉU MEU!

NO TROBAREM UN ENEMIC COM ELL.

—SENYOR, DÉU MEU!

D'AMAGAT, D'AMAGAT FEIA SA FEINA.

—SENYOR, DÉU MEU!

QUI SEGUÍRA SA TASCA?

ELL ESTAVA AMAGAT COM UN CARGOL, ELL FORADAVA SA TERRA COM UN TAUP, ELL VOLAVA SOBRE CATALUNYA COM LES ORENETES, ELL HI VEIA DE LLUNY COM ELS ESPARVERS. ERA SAVI COM LES OLIVES I ARDIT COM LES AVESSES. PRODUÍA COM LES ABELLES I CONSTRUÍA COM LES FORMIGUES.

ERA UN ENEMIC NOSTRE.

—SENYOR, DÉU MEU!

VOLGUEU CONSERVAR LA VIDA D'AQUEST ENEMIC QUE'NS FARÀ TANTA FALTA.

DEIXEU-NOS LA PARET, LA MAR ON TIRAR ROCOS. NOSALTRES TENIM RAÓ, POTSER NOMÉS UNA MÍQUETA DE RAÓ. PERÒ DEXEU-NOS LA PARET, LA MUNTANYA, LA MAR PER A LLENÇAR NOSTRES PEDRES D'ESVALOTATS. NO'NS CONDEMNEU AL SUPLICI DE LLENÇAR NOSTRES IMPRECACIONS, NOSTRES

ECCE DATO!

MONOLEG BUFO-TRÀGIC

Don Eduard, sol, passejant-se amunt i avall pel seu despaig.

—O jo soc un visionari i ho miro tot malament, o a Espanya, efectivament, hi passa algo extraordinari. La veu del país s'enfila a un tòjamai sospitat; no hi ha una localitat que's mantingui ben tranquila; per tot s'olen perills i es viu en tal confusió, que això, més que una nació, sembla ja una olla de grills.

(Aturant-se davant del mirall i contemplant-se.)

Ah! Que'n vaig ser de cap-vert aquell vespre infortunat en que, mal aconsellat, vaig tornar a acceptar el poder!...

El cor ja m'ho deia: «Mira que no és com altres vegades!... Mira que ara hi ha corcades tres potes de la cadira!... No vaig voler mirar res;

el seny em faltà de prompte, i, sense donar-me'n compte, vaig trobar-me compromès. Debilitat maleïda!... Des de llavors, els disgustos, les contrarietats i els sustos m'estan amargant la vida.

Dia i nit, contínuament, sento algú a prop meu xiulant...

(Mirant-se la cascaca de ministre.)

Això em ve gran, em ve gran!...

Ho estic veient clarament.

Si em poso serio, faig riure;

si ric, soc un carcamal;

mal si gasto molt fiscal

i pitjor si deixo escriure.

Erro quan parlant soc breu

i erro quan no moc el llavi...

(Dirigit-se a un retrít d'En Cànoves que hi ha a la paret.)

Digue's, tu que eres tan savi,

equè faries en lloc meu?...

Lo que, sobre tot, m'escama

és que, segons m'adverteixen,

com més va més s'ennegreixen

els colors del panorama.

Els meus confidentis lleals

sols més pronòstics m'escriuen;

els baròmetres tots diuen lo mateix: «Grans temporals; i un lloret que unes cunyades van donar-me pel meu sant, tot el dia està cantant:

—Ai pobre Eduardet, tu bades!...—

No, vaja; això no és per mí!

M'ho coneix... Jo no he nascut

per viure amb tanta inquietud

i soportar tant tragi.

No parlo un moment!... Audiencies,

consells, firma, comissions,

expedients, comprovacions,

entrevistes, conferències.

I toca dèu mil registres,

i reb despatxos xifrats,

i atén a aquests diputats,

i veu-te amb aquells ministres...

Cert que compto amb companys braus,

però la lluita és tan ruda...

(Recordant-se d'uns versos d'En Pitarrera que un amic català li va recitar no fa gaire:)

Si Mahoma no'n ajuda,

això se'n va a can Pistraus!...

C. GUMÀ

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 27 DE JULIOL

AL 2 D'AGOST DE 1917

Per terra

Al front occidental, hi ha entaulada a Flandes una gran batalla, provocada per la ofensiva anglo-francesa en un front de 25 quilòmetres. En la primera jornada, els aliats s'han apoderat de 12 pobles, avançant de tres a quatre quilòmetres, i fent en les primeres hores de la batalla més de 3,500 presoners. Al nord del Aisne, atacs i contra-atacs parcials d'alemanys i francesos, sense cap modificació important.

Al front oriental, segueix la retirada dels russos, havent evacuat aquesta tota la Galitzia i quasi tota la Bucovina. Sembla, però, que l'exèrcit rus s'ha refet i ofereix major resistència a l'enemic. Els romanesos, amb la seva ofensiva a la Moldavia, han tingut una brillant victòria, fent regular prop de vint quilòmetres a l'enemic en un ample front i prenent-li 80 canons i 4,500 presoners.

Als altres fronts, no ha succeït res especialment remarcable.

Per mar

El creuer protegit anglès *Ariadne* ha estat torpejat per un submarí enemic i se n'ha anat a fons, salvant-se la majoria dels tripulants.

Per l'aire

La nova batalla de Flandes ha estat precedida per una extraordinària activitat aèria.

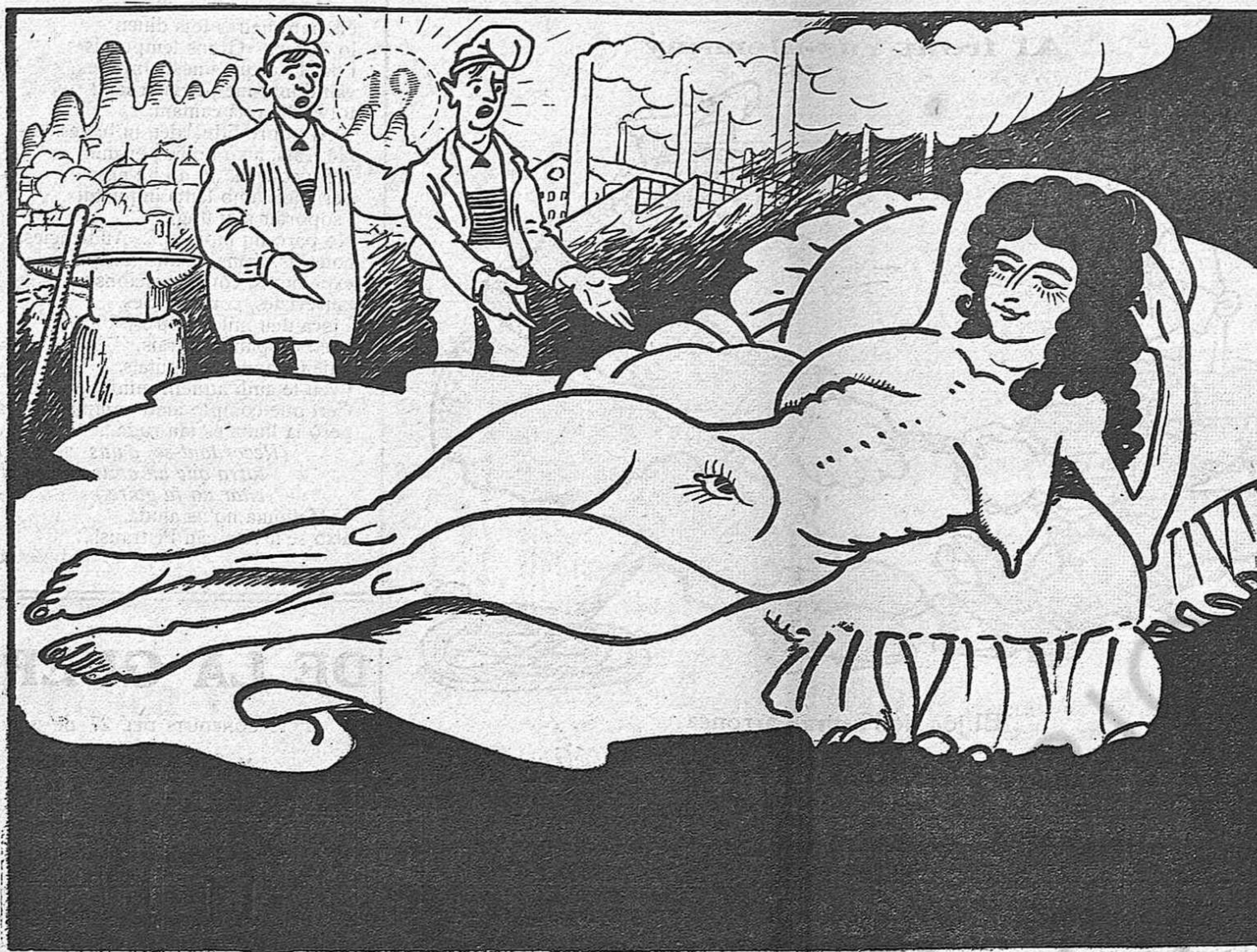
Avions alemanys han intentat de bades tirar bombes sobre París.

EL senyor Matos, al tornar de Madrid, va dir que s'havia indicat per a ocupar la Alcaldia el magistrat don Enric Zaldívar. I, efectivament, l'endemà En Sánchez Guerra va desmentir-lo dient que aviat hi hauria Alcalde a Barcelona, però que no seria cap magistrat. Pobre senyor Matos!

Mai havíem vist un governador civil tan desacord amb el Govern... i al mateix temps tan arrelat.

El senyor Martínez Domingo, Alcalde popular, s'ha separat del partit conservador. ¡Ben fet!

Els catalans i la "Maja de Goya"

—Apa, dóna, ara ja estàs desperta. Ara només te falta un bon decidiment i alsar-te.

La pega d'En Dato

—Maletsiga la meva mala-pata!
Aquest tret m'ha sortit per la culata!

La Epoca—pobreta!—i altres diaris—afortunadament, són pocs—segueixen despoticant de valent contra l'Assemblea i els assembleistes.

Aquests segueixen molt tranquil·s perquè saben què'ls brams de *La Epoca* no arriben al cel.

Estem frisosos per a conéixer davant de tots aquests aconteixements quin serà el logotíp que s'empescarà el senyor Maura.

De seguir què'ns quedarem com abans. El lema de l'il·lustre acuarelista és: Que ningú m'entengui i així no em demanaran comptes.

Però s'erra. Aviat li presentarem la factura. I haurà de liquidar, com molts altres.

El senyor Sánchez Guerra anuncià que l'Assemblea no's celebraria, de cap manera. I l'Assemblea s'ha celebrat.

El senyor Sánchez Guerra segueix essent Ministre de la Governació.

¡Quin tupé! Anem a dir que per a lo que hi fa, qualsevol és bò.

Fins un ratón... pelao.

No hi ha dret, senyors!

Las Noticias, diari què s'ha distingit per la detallissíssima informació de la mort d'En Prat de la Riba, diu:

«A las once y diez, rodeado de su familia, ha fallecido el señor Prat.

Momentos después de su muerte llegaban, procedentes de Barcelona, los señores Cambó, Puig y Cadafalch, etc....»

I una mica més avall, afegeix:

«Los señores Cambó y Puig y Cadafalch, a quienes aún ha podido ver el señor Prat de la Riba,...»

Com s'entén?... Si era mort, com els podia veure?

En un altre lloc, al donar detalls del curs de l'agonia, s'expressa així el redactor enviat per compte del mateix diari:

«La postración es ya su estado normal. Cuando abre los ojos, por un momento, se reanima el cadáver.»

No hi ha dret, senyors!

Segons els informes oficials, no passa res, absolutament res.

Està molt bé?

Doncs, per nosaltres *puede el baile continuar*. Veurem qui's cansarà més aviat.

Llegeixo en les notes polítiques del meu diari: «Salió ayer para Cadaqués el senador don Federico Rahola.»

Ja'm sembla sentir En Dato, donant ordres al ministre de Marina:
—Immediatament!, Un parell d'acuiraçats cap a Cadaqués!

«Volverán las oscuras golondrinas de tu balcón los nidos a formar...»

Ha tornat de Madrid el senyor Matos, prò... i l'Alcalde que havia de portar?

Diu un diari de Madrid:
«El Gobierno ha levantado la suspensión que pesaba sobre los colegas barceloneses.»
No; com a *pesar-li*, li pesava més al govern. Encara li pesa.
I respecte al *levantamiento*, no fou sinó un intent frustrat: l'intent de aixecar-nos la camisa.

En Sagnier se n'ha anat corrents cap a Madrid.
No és pas a la Cort que ha de anar a demanar perdó.
Es als el·lectors del Districte, que a hores d'ara haurien de disposar ja de la seva acta.

En un hospital militar, un soldat comença a gemegar:
—Jesús!... Jesús!
S'hi apropià una monja:
—Què li vols a Jesús?... Digues m-ho a mi que soc la seva filla. Què li vols a Jesús?
—Li volia dir que m'agradaria ésser el seu gendre.

(Aquest solt fou suprimit per la Censura.—N. de la R.)

En el jutjat de Gracia va celebrar-se el dia 21 del mes passat l'enllaç matrimonial i civil dels aixirits joves lliurepensadors En Alfons Vilalta Moliné i Na Roseta Parés.

Foren testimonis del acte emancipador de la conciencia, els bons amics Josep Farré i J. Costa i Pomés.

Bona colla de convidats, més les famílies dels que han posat una fita redemptora en el camí del seu viurer, anaren després de la solemnitat ceremonia al Hotel de Marina a donar compte d'un bon dinar, que transcorregué amb tota fraternitat i fou amanit amb forces rialles.

Desitgem als nuvis, tota mena de felicitats en l'estat nou, i que la seva joventut, la seva boniquesa i la seva bonhomia, floreixin eternament a la llar que van a crear, esperant un proper natalici.

Les coses canvién, encara que'l Govern no vulgui.

Abans tot-hom esperava la primera... de la loteria i ara tot-hom espera la segona... de l'Assemblea.

Es la renovació que triomfa.

Ja sabem perquè l'Assemblea va anar tan bé. No hi creu ni En Fournier, ni En Benito i Palomo ni En Daurella. Naturalment!

Diuen que el Govern està d'allò més satisfet per haver-se solucionat la interminable vaga del «ram de l'aigua».

La majoria dels obrers, d'ara endavant, veuran augmentats els setmanals amb setantacinc céntims.

De tot né diuen solució, els panxes-contentes.

«Han salido para sus respectivos destinos, con objeto de empezar el veraneo, los niños de las Colonias escolares.»

I el nen Alfonsito, què fa parat?

M'entero:

«En el expreso de ayer llegó de Madrid el diputado a Cortes don Miguel Moya.»

S'ha errat d'uns quants dies.

Era el 19 que havia de venir, el conillet reformista.

Ja hauria vingut, pobre xicot; sino que'l seu papà li va dir que hi havia perill de rebre.

I el noi, posat a triar entre salvar a Espanya o salvar la pell,... va quedar-se a casa.

Tan gros pecat va cometre una devota de Monistrol, que'l pare confessor li va imposar per penitència que havia de pujar a Montserrat descalça.

Al tornar, el mossèn li va dir:

—Què tal, vares patir gaire?

—Tant com patir, no; però vaig passar molta vergonya.

—Per què?

—Perquè, anant amb el tren de cremallera, tot-hom me mirava els peus.